

INKOMENS- EN VERMOGENSVERSCHILLEN

nadien weer enigszins omhoog liepen. Een arbeidersgezin kon in 1938 met twintig gulden anderhalf maal zoveel kopen als in de duurteperiode vlak na 1918. Voor arm en rijk stegen of daalden de prijzen overigens min of meer gelijkelijk.¹ Natuurlijk moet bij dat alles ook bedacht worden dat de inkomensverschillen door de directe belastingen enigszins gemitigeerd werden. Wij schrijven 'enigszins', want de belastingen waren, hoewel duidelijk progressief, in absolute zin niet zo hoog. Wanneer wij ons tot de inkomstenbelasting beperken, willen wij slechts vermelden dat men, gehuwd en met twee kinderen, in het belastingjaar 1920-21 bij een zuiver inkomen van f 2000 f 21 belasting betaalde en in het belastingjaar 1939-40 f 15 (in 1946: f 96); bij een zuiver inkomen van f 5000 resp. f 127 en f 100 (in 1946: f 587); bij een inkomen van f 20 000 resp. f 884 en f 728 (in 1946: f 5 190) en bij een inkomen van f 100 000 resp. f 10 898 en f 8 208 (in 1946: f 54 675).

Rijkdom kan niet alleen in een hoog jaarinkomen maar ook in een aanzienlijk vermogen tot uitdrukking komen. Voor onze cijfers kiezen wij de jaren 1920, 1929 en 1939.² Onder de vermogensbelasting vielen in alle drie de jaren de vermogens van f 16 000 en hoger. Toen de kleinere vermogens in 1941 voor het eerst aangegeven moesten worden, bleek dat zij slechts een zeer gering gedeelte (1,44 %) van het nationaal vermogen vormden. Welnu - het aantal aangeslagenen onder de vermogensbelasting was in 1920 2,32 % van de bevolking, in 1929 2,46 %, in 1939 2,09 %. In die drie jaren beliep het totaal aangegeven vermogen respectievelijk 13,6, 15,7 en 12,4 miljard gulden: de diepe crisis had de vermogens niet onaangetaast gelaten. Ook het aantal miljonairs (personen met een vermogen van f 1 miljoen, of meer) was

¹ In de *Maandberichten* van het Bureau van Statistiek van de gemeente Amsterdam werden de volgende jaarindexcijfers gepubliceerd voor de kosten van levensonderhoud van arbeidersgezinnen, van 1926 af ook van gezinnen van meer-gegoeden, waarbij de periode 1911-1913 op 100 gesteld was:

	arbeiders	meer-gegoeden		arbeiders	meer-gegoeden
1918	175		1929	168	169
1919	194		1930	161	165
1920	221		1931	151	155
1921	212		1932	141	133
1922	183		1933	139	137
1923	174		1934	140	135
1924	177		1935	136	131
1925	168		1936	133	126
1926	168	170	1937	137	130
1927	168	169	1938	139	127
1928	169	170	1939	140	127

² De cijfers voor 1920 en 1929 vindt men in CBS: *Jaarcijfers voor Nederland, 1932*, p. 150, die voor 1939 in de *Jaarcijfers 1943-1946* (1948), p. 343.